

Water- en roofvogels 2002

Roelof Boddaert

Inleiding

Laat ik maar met het slechte nieuws beginnen, dan hebben we dat tenminste gehad: door omstandigheden is er dit jaar bij de 36^e Midwintertelling een zestal plots niet geteld en juist daardoor zijn we op een haar na een record misgelopen. Ik heb het over het recordaantal getelde vogels. Dat staat sinds het elfstedentochtjaar van 1997 op een totaal van 47881 en nu telden we er 47843. In 2001 hadden we in die zes niet getelde plots nog 3449 vogels. We hadden dus met vlag en wimpel een nieuw record kunnen vestigen, maar helaas....

Het goede nieuws is dat we vier nieuwe soorten rijker werden: Kleine Strandloper, Kempphaan, Waterspreeuw en Chileense Pijlstaart.

Teldata en -gebieden

Dit jaar was de voorkeursdatum 12 januari met uitwijkmogelijkheden tussen de 11^e en de 14^e en met het advies het strand op vrijdag of maandag te tellen vanwege de mogelijke drukte.

Midwintertellers opgelet! Voor 2003 ligt de teldatum nog niet vast. Omdat 15 januari een woensdag is liggen er twee zaterdagen op gelijke afstand vandaan. Aan de tellers zal de juiste teldatum nog meegedeeld worden. Het hele ons toegewezen gebied inclusief de Haarlemmermeer beslaat 44 plots, waarvan er, zoals eerder gemeld, zes plots niet zijn geteld. Deze telling werd uitgevoerd door 39 (mede)tellers.

Het weer

Net als vorig jaar begint december zacht. Vanaf 6-12 wordt het iets minder warm maar ook dan alleen nog maar door de nachtvorst.

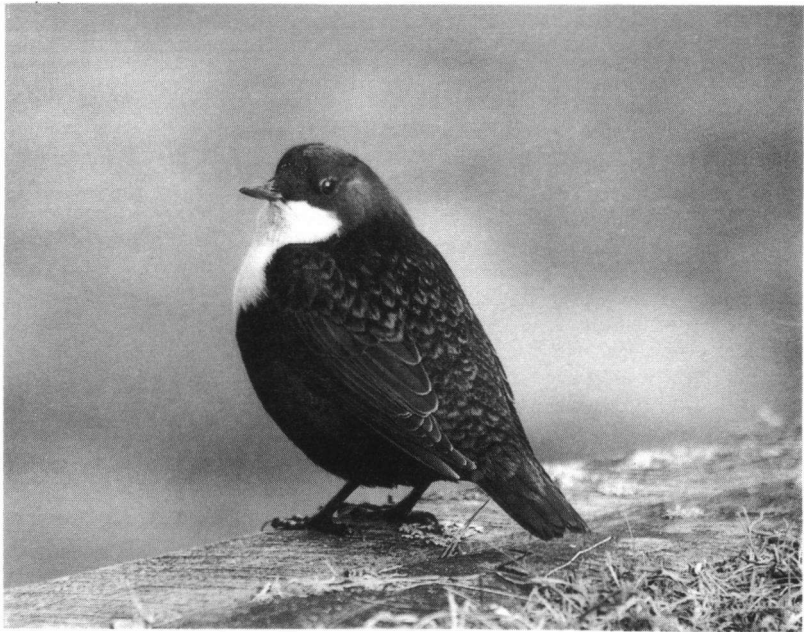
Pas in het zicht van Kerstmis krijgen we met wat echte vorst te maken, een vleugje sneeuw met wat ijzel toe, maar in de nacht van 23 op 24-12 regent het alweer warm water en is de middagtemperatuur ca. 8° C. Tot na de jaarwisseling blijft het kwakkelend koud. Van 3-1 tot 6-1 lijkt het even te gaan winteren maar daarna gaat het weer op de oude voet verder en blijft de temperatuur zo rond het vriespunt hangen tot het op vrijdag 11-1 begint te dooien met regen en 4° C.

Op zaterdag 12-1, de teldag, is het mistig koud, 5° C bij ZW-wind kracht 2-3B en volledig bewolkt. Een groot deel van de sloten en plassen is nog met een ijslaagje bedekt.

Watervogels

Bij zo'n broeikaswinter verwacht je in vergelijking met voorgaande jaren nauwelijks enige schommeling in het telresultaat. Toch hebben we dit jaar de resultaten van 1997 geëvenaard en laten we de meeuwen buiten beschouwing dan hebben we het zelfs overtroffen. Komt dat door dat ijslaagje of zijn onze tellers scherper geworden? Wie het weet mag het zeggen! Voor wie toch conclusies wil trekken heb ik in tabel één ter vergelijking het resultaat van 1997 toegevoegd.

Ondanks het feit dat we vier nieuwe soorten konden noteren hebben we dit jaar slechts 58 soorten geteld in plaats van de 59 van vorig jaar.

Deze Waterspreeuw verbleef in de winter van 2001-2002 langdurig in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Pieter van Eijk.

Tabel 1. Resultaten van de waterwildtelling 2002. AWD = Amsterdamse Waterleidingduinen, IJM = IJmuiden en kustzone, NZK = Noordzeekanaal, SPW = Recreatiegebied Spaarnwoude, HM = Haarlemmermeer.

Soort	1997	2001	2002	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
Knobbelzwaan	358	418	509	53			282	95	79
Kleine Zwaan			4	2					2
Wilde Zwaan	82	53	52	49			2	1	
Zwarte Zwaan	2	3	2						2
Rietgans spec.	11								
Toendrarietgans	708	278	319				319		
Kolgans	11	13	37				37		
Grauwe Gans	48	390	155				147	8	
Soepgans	201	454	478			41	104	41	292
Canadese Gans		2							
Brandgans		1	2				1	1	
Rotgans	2								
Nijlgans	246	292	598		4	10	222	106	256
Casarca	5	2	1				1		
Bergeend	21	55	49				3	45	1
Muskuseend			3						3
Carolina-eend	4								
Mandarijneend	56	9	8	2					6
Chileense Pijlstaart			2						2
Smient	4736	5399	8602			40	7788	772	2
Krakeend	333	592	810	293	4	34	335	67	77
Wintertaling	104	223	288	137		7	102	22	20
Wilde Eend	11785	10022	9341	401		426	2141	4467	1906
Soepeend	632	498	740	17		42	260	280	141
Pijlstaart	5		2	2					
Slobeend	15	111	178	19			4	3	152
Krooneend			3	2				1	
Zweameend spec.	28								
Tafeleend	475	414	546	309	1		107	92	37
Kuif/Tafeleend		1	1						1
Kuifeend	3847	2247	3084	716	3	86	1337	771	171
Toppereend	152	20	1				1		
Eidereend	52	123	35		35				
IJseend		1							
Zwarte Zee-eend	1								
Brilduiker	128	99	65	50				1	14
Nonnetje	72	43	18				5	9	4
Middelste Zaagbek	164	24	7		7				
Grote Zaagbek	474	83	73	30				33	10
Roodkeelduiker		2							
Dodaars	36	151	210	95	4	6	44	46	15
Fuut	253	286	156		14	9	26	88	19
Kuifduiker		1	1				1		
Aalscholver	475	371	440	5	97	116	110	96	16
Roerdomp	2	5	8	1			6		1
Blauwe Reiger	221	221	242	13	18	16	62	100	33
Waterral	4	31	21	1			5		15
Waterhoen	553	1207	1175	3	1	13	336	289	533

Tabel 1. Vervolg.

Soort	1997	2001	2002	AWD	LJM	NZK	SPW	HM	Rest
Meerkoet	10669	7618	9342	997	41	533	2410	3511	1850
Scholekster	74	121	37		13	22	2		
Goudplevier		78	667				631	36	
Zilverplevier	1								
Kievit		496	831			6	721	63	41
Drieteenstrandloper	54	44	86		86				
Kleine Strandloper			6						6
Paarse Strandloper	12	21							
Bonte Strandloper	13	35	1						1
Kemphaan			2				2		
Bokje		3							
Watersnip	2	43	32	2		1	7	1	21
Wulp			10				10		
Tureluur	3	1	4				1		3
Witgat		3	17	9			4	4	
Steenloper	37	124	10		10				
Zwartkopmeeuw		1							
Kokmeeuw	4831	4922	3797		16	213	1198	1225	1145
Stormmeeuw	1657	1210	908		310	4	218	140	236
Kl. Mantelmeeuw	4	5	23		1				22
Zilvermeeuw	4039	4082	3693		2064	285	690	365	289
Pontische Meeuw		1							
Geelpootmeeuw	1								
Gr. Mantelmeeuw	176	174	111		93	6	3	2	7
Drieteenmeeuw	2								
Zeekoet		1							
Totaal incl. meeuwen	47881	43128	47843	3208	2822	1916	19685	12781	7431
Totaal watervogels	36975	31764	37608	3197	229	1379	16198	10945	5660

Roofvogels

In tabel twee zijn de getelde roofvogels en uilen terug te vinden. In totaal bijna 30 stuks meer dan vorig jaar wat vooral te danken is aan de Buizerds en de Blauwe Kiekendieven. Wat de Slechtvalken betreft had ik, gezien alle commotie op internet, wel op twee stuks gerekend, maar dat er ook nog eentje in Duin en Kruidberg zou opduiken was buiten verwachting. Leuk dat het groepje Ransuilen op dezelfde stek en met hetzelfde aantal nog steeds stand houdt.

Tabel 2. Resultaten van de roofvogeltelling 2002. Legenda zie tabel 1.

Soort	2001	2002	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
Blauwe Kiekendief	1	9	3			4		2
Havik	8	15	7					8
Sperwer	18	14	8			2		4
Buizerd	64	87	25		1	23	14	24
Torenvalk	29	20			1	8	11	
Smelleken	1							
Slechtvalk		3				2		1
Ransuil	8	8					8	
Totalen	129	156	43		2	39	33	39

Extra soorten

Uit de lijst met extra soorten, die ook dit jaar weer geteld moesten worden, valt af te leiden dat de IJsvogel goed stand houdt. Verder werd eindelijk een Waterspreeuw waargenomen! Volgens SOVON mocht die meegeteld worden, alleen werd er niet bij gezegd onder welke rubriek. Ik heb hem maar gelijkgetrokken met de IJsvogel en onder de extra soorten opgenomen.

Tabel 3. Resultaten Extra Soorten 2002. Legenda zie tabel 1.

Soort	2001	2002	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
IJsvogel	2	3	2			1		
Gr. Gele Kwikstaart	5	8	4				2	2
Waterspreeuw		1	1					
Sneeuwgorst	5							
Totalen	12	12	7			1	2	2

Tot slot

Op- en aanmerkingen zijn of worden ook nu weer genoteerd en verwerkt, evenals aan- en afmeldingen van tellers. Eén afmelding wil ik niet onvermeld laten: Mevrouw Bloem-Margadant! Ik was niet in de gelegenheid om het na te vragen, maar de "Bloemetjes" kennende zou het mij niets verbazen als zij vanaf de allereerste Midwintertelling hebben meegedaan. Ik weet zeker dat ik ook namens het bestuur en de veldwerkcommissie spreek als ik mevrouw Bloem-Margadant bij deze hartelijk dank voor alle moeite, inzet en vasthoudendheid.

Is iemand dit jaar verhinderd, dan zou het prettig zijn als hij/zij mij daar zo spoedig mogelijk van op de hoogte brengt, zodat ik tijdig voor vervanging kan zorgen. Zijn er nog leden die graag aan dit spannende gebeuren willen deelnemen, dan kunnen zij zich bij ondergetekende melden.

De (mede)tellers waren deze keer:

M. Abrahamse	L. van Goor	J. Meijer	P. Thomas
R. Boddaert	D. Groen	P. de Nobel	H. Vader
H. Boersbroek	F. Hopman	M. Ooms	R. v. d. Vlerk
T. v.d. Boomen	E. Huijssteeden	D. Rensenbrink	L. v. Vliet
L. van der Brugge	J. Jong	M. Schalkwijk	P. v. Vliet
N. Buiten	P. de Jong	H. Schoute	M. Voorvelt
F. Cottaar	K. Kleijn	H. Schouten	E. Wieringa
C. van Deursen	J. Krant	Y. Schutter	M. Willems
A. Ehrenburg	R. Luntz	J. Stuart	E. Wokke
S. Geelhoed	F. Manger	K. Stuart	

Roelof Boddaert, Kostverlorenstraat 123, 2042PE Zandvoort
Tel.: 023-5717773, roelof.boddaert@tiscali.nl